

Drámapedagógiai módszerek a földrajztanításban

Situációs játék: Az értéktőzsde működése (10. évfolyam)

Készítette: Tóth Szabolcs, földrajz szakos hallgató, osztatlan tanárképzés, 2017

1. A situációs játék szerkezete

Bemelegítés	Játék (akció)	Megbeszélés	Visszajelzés
A légkör megteremtését és a történet világának elképzelését segítő szakasz, ami magában foglalja az előzetes ismeretszerzést, a játék tervezését és szabályainak tisztázását	A dramatizálás fázisa, amikor a tanulók instrukciók és segédanyagok felhasználásával eljátsszák a különböző helyzeteket	Elősegíti az órára való „visszatérést”. A diákok a tanár közreműködésével összegezik a tapasztalatokat és tanulságokat, továbbá számba veszik ezek gyakorlati hasznosításának lehetőségeit	A módszer lezárásaként a tanulók következtetéseket fogalmaznak. Ebben a szakaszban kerül sor a feladat és a teljesítmények értékelésére

2. Feladtleírás

A konkrét feladatban a diákok az értéktőzsde működésének alapjaival ismerkednek meg kisebb szituációkban. Különböző szerepek révén megtanulják, hogy kik és hogyan vesznek részt egy tőzsdei kereskedelemben. Betekintést nyernek a részvények adásvételébe, a grafikonok elemzésébe, az árfolyamváltozásokba és az ezeket előidéző és működtető folyamatokba. Megtanulják, hogy a tőzsdén való kereskedés szigorú szabályok szerint történik, továbbá megtapasztalják azt is, hogy a tőzsdézés nem mindig nyereséges, azaz komoly kockázattal jár.

Bemelegítés

A situációs játékot megelőző órán a tanulók a pénzzel, illetve a pénzforgalmazással kapcsolatos témakört veszik át, amelynek keretein belül megismerkednek a tőzsde fogalmával is. Megbeszélik, hogy az ezt következő órán a tőzsde működésével kapcsolatosan szituációs játékokra kerül sor. Házi feladatot is kapnak, hogy interneten keressenek és nézzenek meg egy, a tőzsde működésével kapcsolatos videót (pl. YouTube-on), illetve hogy tanulmányozzanak egy árfolyamgrafikont.

A játék menete

Alapszituáció

Remek Elek egy kisvárosban, Lekvárosban lakik, ahol még nincs pizzázó. A városlakók nagyon szeretik a pizzát, így mindig a környező nagyvárosból rendelnek kedvükre (vagy oda mennek). Elek ezért úgy dönt, hogy nyit egy helyi pizzázót, hogy a lekvárosi lakosok jóval olcsóbban juthassanak egyik kedvenc ételükhöz. A bankhoz folyamodik kölcsönért, mert a vállalkozás beindításához szükséges kezdőtőke közel egy harmada (33%) hiányzik neki. Elek összesen 3 millió forintból létrehozza a pizzázót, ami hamar sikernek indul, csak úgy özönlenek a vevők és a megrendelések. A bevételek már egy év után óriásiak, így Elek úgy dönt, hogy az eddig konkurenciának számító nagyvárosban is nyit egy pizzázót. Hihetetlen módon bevételei több mint hétszeresése ugranak az első évben tapasztaltakhoz képest, így házhozszállítás-szolgáltatásuk is egyre távolabbi helyekre

szállítja a pizzákat. Szolgáltatásait ország szinten szeretné kiterjeszteni, amihez további futárookra lenne szüksége, ám erre nincs elég fedezte, így úgy dönt, hogy vállalkozását a tőzsdére viszi.

1. szituáció

Elek a tőzsdén való megjelenés érdekében felkeres egy bróker céget, aminek közvetítésével bevezetik vállalkozásának részvényeit a tőzsdére.

Elek előadja cégének jelenlegi helyzetét a bróker cég alkalmazottjának, majd megjelennek részvényei a tőzsdén *EIPiz* néven és megállapodnak a bróker cég juttatásaiban (minden eladott részvény után kb. 3-5%)

2. szituáció

Egy bróker cég üzletkötői grafikonokat elemeznek, és megállapítják, hogy az *EIPiz* részvények árfolyamában hamarosan csökkenés várható. Az egyik üzletkötő felhívja egy megbízóját, Gábort, hogy ezt közölje vele és arra bízassa, hogy minél hamarabb adja el részvényeit, mert azok árfolyama csökkeni fog.

Gábor meghallgatja üzletkötőjének javaslatát, ám kockázatosan további részvényeket vásárol.

3. szituáció

Pár hónap múlva bombaként robban a hír, hogy egy milliárdos, akinek egy egész pizzázó-hálózata van, a cég tízszereséért állítólag felvásárolja majd Elek pizzázóját. Emiatt sokan újabb *EIPiz* részvényeket vesznek a bróker cég megbízásából, ám Gábor üzletkötőjének egy bennfentes információ jut a birtokába miszerint Eleket korrupció gyanújába keveredett.

Az üzletkötő tájékoztatja Gábort, hogy bár a részvények értéke folyamatosan növekszik, mégis ajánlatos lenne részvényeit mihamarabb eladni, hogy minél kevesebb legyen a veszteség.

A bennfentes információkra hallgatva Gábor ezúttal nem vállalja a rizikót, s végül a részvények eladása mellett dönt.

Zárótörténet

A korrupciós pletyka igaznak bizonyul, így a hír hallatára a tőzsdén mindenki el akarta adni az *EIPiz* részvényeit. A hirtelen pánikhangulat miatt az árfolyamban meredek esés következett be, így aznap sokan veszteséggel zártak, Gábort kivéve, aki üzletkötőjére hallgatott.

A játékhoz szükséges további információk

- A megvalósításához ki kell osztani a megfelelő szerepeket. Szükség van egy tulajdonosra (Elek), egy üzletkötőre (közvetítő) és egy vevőre (részvényvásárló = Gábor). Célszerű minden kisebb szituáció kapcsán újabb tanulókat kiválasztani az egyes szerepekre, hogy minél több diák vegyen aktívan részt az élményszerű tanulásban.
- A tanár által ismertetett feladatok elmondása után maximum 10 perc felkészülési idő, továbbá 3 perc előadási idő áll a diákok rendelkezésére, hogy a szituációt megvalósítsák.
- A mintafeladat a történet egyik lehetséges kimenetelét mutatja be, a diákok egyéni döntéseik alapján alakíthatják az eseményeket.

Megbeszélés

A szituációs játék megoldása után a hátralévő időben (kb. 15-20 perc) összegezzük az átélt tapasztalatokat, amely során a következő témákat vesszük sorra:

- tőzsdei szerepek
- grafikonok elemzése
- árfolyamokat befolyásoló információk/hírek szerepe
- bennfentes információk

- nyereség/veszteség/kockázat kérdése

Visszajelzés

Tanulságok és következtetések levonása, majd a tanulók órai teljesítményének szóbeli értékelése a tanár által, továbbá a diákok visszajelzése a feladatról.

3. A feladat metodikai értékelése

A világgazdaság folyamataival általában 10.osztályosként találkoznak a diákok. Megismerik, felfedezik a világ pénzügyi eseményeit, szolgáltatásait, amihez hozzátartozik az értéktőzsde működési jellemzőinek ismerete is. A fentiekben található szituációs játékban a saját tapasztalataik alapján sajátíthatják el a tőzsde világával kapcsolatos ismereteket, miközben a mindennapi életben használható tudásra is szert tesznek. A különböző szituációk eljátszásával, illetve megbeszélésével megtapasztalják a monetáris világ egyik jellemző intézményének működését, illetve annak társadalmi és gazdasági hatásait. A játék közelebb hozza a tanulók számára a tőzsde világát és megismerik annak leegyszerűsített működését. Fontos, hogy meglássák, hogy a tőzsde bárki számára elérhető, nem kell hozzá különösen sok pénzzel rendelkeznie az embernek. Viszont be kell láttatni a tanulókkal, hogy rengeteg tényező befolyással van a tőzsdei kereskedésre, ezért óvatosan kell ebben a világban mozogni.

4. Felhasznált irodalom

- Makádi Mariann: Tevékenykedtető módszerek a földrajztanításban. Budapest, Eötvös Loránd Tudományegyetem, TTK, Budapest, 2015
- http://abszoluthozam.hu/tudastar/cikkek/a_tozsde_lenyege.php
- http://www.tozsdestrategia.hu/Publicat/kezdoknek_2.htm